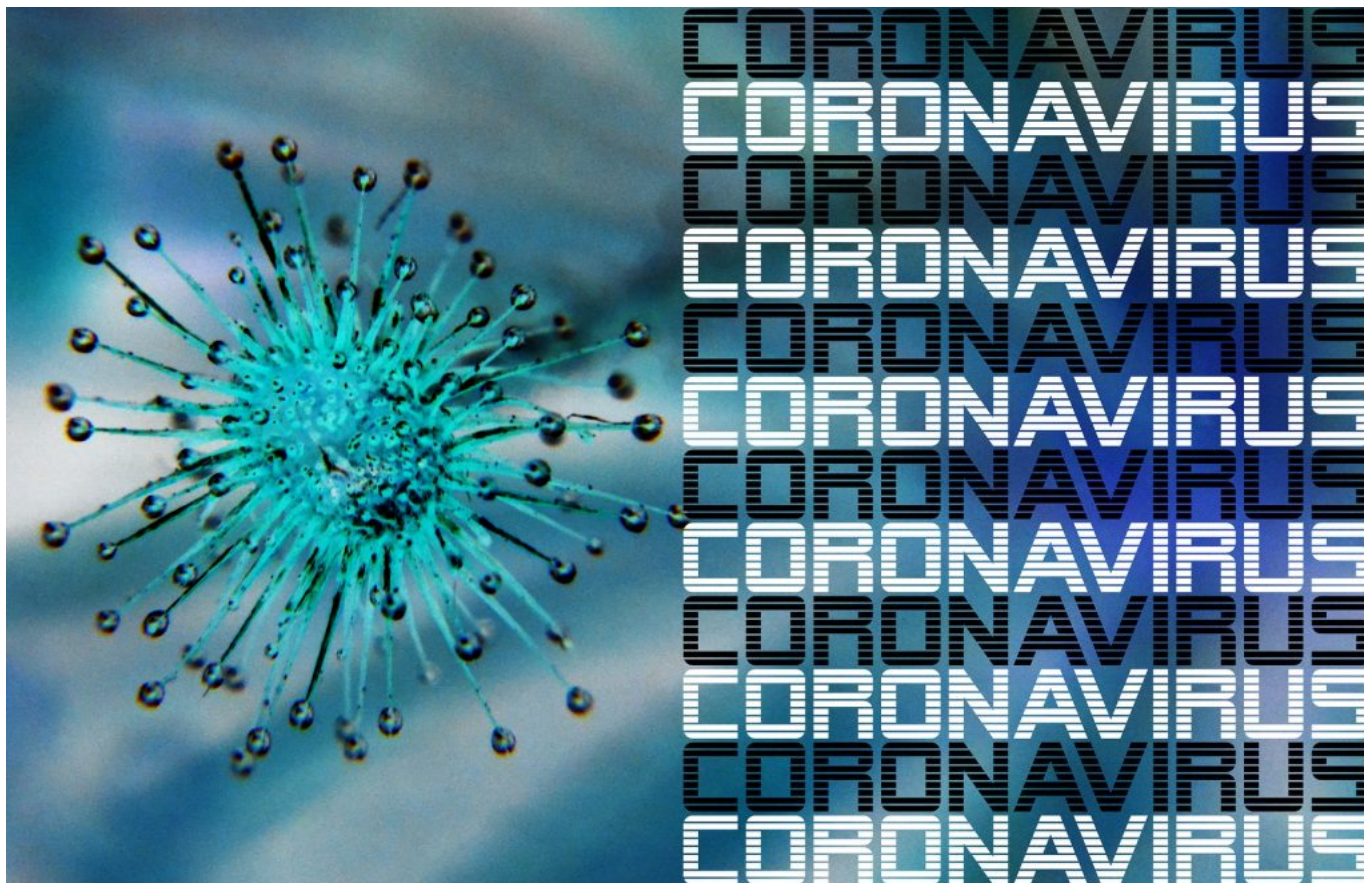


Corona en overmacht



Sinds de uitbraak van de Corona-crisis en de als gevolg daarvan genomen maatregelen door de overheid voelen veel ondernemers zich steeds verder in het nauw gedreven. Zij vragen zich af zij hun eigen verplichtingen nog wel kunnen nakomen en of anderen hun verplichtingen jegens hen nog wel kunnen nakomen. Het woord “overmacht” valt veelvuldig.

Maar of een beroep op het juridische begrip overmacht slaagt is lang niet altijd zeker. Veel hangt af van vragen als: is nakoming onmogelijk of (alleen) moeilijk geworden? Zegt het contract iets over overmacht?

Volgens artikel 6:75 BW gaat een beroep op overmacht op als een tekortkoming de schuldenaar niet kan worden toegerekend omdat deze niet is te wijten aan zijn schuld, noch krachtens wet, rechtshandeling of in het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komt.

Uit deze formulering blijkt dat alleen een beroep op overmacht kan worden gedaan als de te verrichten prestatie zelf verhinderd wordt. Het simpele feit dat nakoming door het coronavirus lastiger of duurder is, rechtvaardigt een beroep op een overmachtsclausule vaak niet.

Enkele voorbeelden om dit te verduidelijken:

- Een café kan niet geëxploiteerd worden vanwege de verplichte sluiting van alle horeca op last van de overheid. De exploitant zal zich in dat geval jegens verhuurder kunnen beroepen op overmacht, in ieder geval voor zover het gaat om zijn exploitatieverplichting. Lastiger wordt het al als we kijken naar zijn huurbetalingsverplichting. Die is op zichzelf niet onmogelijk geworden.
- De huurder die niet op last van de overheid zijn onderneming sluit maar daartoe zelf besluit, loopt grotere risico's. Zijn beroep op overmacht zal waarschijnlijk niet opgaan.
- Een bouwkundig expert die als ZZP-er een klus heeft aangenomen is zelf geïnfecteerd met het Corona-virus. Ook hij zal een beroep op overmacht jegens zijn opdrachtgever kunnen doen.
- De aannemer die de bouw stillegt vanwege Corona met een beroep op overmacht loopt risico's. De Nederlandse regering heeft aannemers op dit moment nog niet gelast hun werkzaamheden te staken. Maar hoe zit het met de aannemer die afhankelijk is van Poolse arbeidskrachten? Die mogen op dit moment hun land niet meer uit. Kan deze aannemer niet meer aan zijn verplichtingen voldoen of is dit "alleen maar" heel moeilijk geworden?

Overigens is het goed zich te realiseren dat het begrip overmacht in vastgoedcontracten en algemene voorwaarden veelal nader is ingevuld.

Een overmachts- of "force majeure"-clausule kent meestal een lijst met evenementen die overmacht opleveren. Soms staan ziektes daarin expliciet vermeld. Dan zal het Corona-virus wel als overmachtssituatie gelden. Maar soms is het ook minder duidelijk en zijn er alleen voor meerderlei uitleg vatbare begrippen als "Act of god" genoemd in een overmachtsbepaling.

In de veel gebruikte standaardvoorwaarden UAV 2012 zijn ook bepalingen opgenomen die betrekking hebben op overmacht, zoals §8 lid 5 en §42 lid 3 UAV 2012 over termijnverlenging en korting bij bouwijdoverschrijding en § 47 over kostenverhogende omstandigheden.

Gelet op het voorgaande is een eenduidig antwoord op de vraag of het Corona-virus kwalificeert als overmacht niet te geven. De opstelling van de overheid is in ieder geval van groot belang. Als een advies verandert in een verplichte maatregel heeft dit gevolgen voor het beroep op overmacht en de beoordeling daarvan. Bij twijfel, bel ons vooral!

Voor al uw vragen hebben wij een Corona – **HELPDESK** opgericht. Belt u ons – gratis – met de vragen waar u vandaag of de komende weken mee zit. Wij kunnen u dan kort informeren over mogelijke oplossingsrichtingen voor uw situatie.

[PHAROS advocaten](#)

+31 (0)35 7110844